

ISSN 2223-3822

Maliuta, L., Halytska, I. & Severina, Y. (2023) Issues of security and recovery of the tourism industry of Ukraine under the conditions of marital state. Socio-Economic Problems and the State (electronic journal), Vol. 29, no. 2, pp. 31-38. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2023/23mlyuvs.pdf>

SEPS
Journal
Socio-Economic
Problems and the State

ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Людмила МАЛЮТА

Ірина ГАЛИЦЬКА

Юлія СЕВЕРІНА

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

вул. Руська, 56, м. Тернопіль, 46001, Україна

e-mail: luda_mal@ukr.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7569-9982>

e-mail: irahalytska@tntu.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6510-1724>

e-mail: seversnyjulia@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7445-2307>

Анотація: У статті досліджено основні фактори, які впливають на теперішній розвиток індустрії туризму в Україні. Пріоритетом сьогодення є питання безпеки, адже в сучасних умовах вся територія країни не є безпечним місцем як для планування бізнес-діяльності, так і для проживання в країні. Найнебезпечнішими є звісно прифронтові зони. Тим не менш є області, де зараз проживає більша частина населення і, працюючи, підтримує економіку країни. Актуальними проблемами сьогодення є також умови праці українців, безробіття та питання щодо цін на проживання. Значна частина людей втратила свою роботу з певних причин, що своєю чергою впливає на фінансові можливості населення. Звідси і впливає питання щодо цін на необхідні речі, адже у зв'язку із їх ростом, але не збільшенням заробітних плат, у населення стає менше можливостей на додаткові витрати, відпочинок у тому числі. Жителі України намагаються як можна більше заощадити та зберегти кошти для проживання у важкі часи. Значна частина населення втратила роботу, і через складнощі перепису населення неможливо точно оцінити масштаби проблеми.

У статті розкрито популярний вид роботи – онлайн. У зв'язку з останніми подіями компанії, у який вся робота зосереджена в одному комп'ютері та не вимагає офісного приміщення, перейшли в режим онлайн і працюють дистанційно.

Зменшення туристичних поїздок відобразилось також на діяльності туристичних компаній, зокрема наведено показники збитків компаній від початку війни. На противагу цим фактам у статті представлено приклади, які дали позитивний поштовх для розвитку індустрії гостинності. Зокрема, створення нових умов роботи для менеджерів, завдяки яким є хороша можливість працювати онлайн. Бажання українців подорожувати світом відкрило нові шляхи для можливостей подорожування. Наприклад, початок співпраці з іноземними компаніями, які надають можливість нашим туристам здійснювати мандрівки з інших країн. Завдяки хорошему розташуванню, українці з легкістю можуть виїжджати до сусідніх країн екскурсійними турами по Європі, а також легко можна доїхати до найближчих діючих аеропортів для поїздок в далекі країни.

Ключові слова: індустрія туризму, війна, військова агресія, туризм, туристичне агентство, туроператор.

Article history:

Received: October, 2023

1st Revision: October, 2023

Accepted: November, 2023

JEL classification:

L83

UDC:

338:658.5

DOI:

<https://doi.org/10.33108/sepd.2023.02.031>

Малюта Л., Галицька І., Северіна Ю. Питання безпеки та відновлення індустрії туризму України в умовах військового стану. Соціально-економічні проблеми і держава. 2023. Вип. 2 (29). С. 31-38. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2023/23mlyuvs.pdf>

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

1. Постановка проблеми.

Індустрія туризму в Україні завжди відігравала важливу роль у розвитку економіки та популяризації культурного спадку країни. Однак виникнення військового стану ставить під загрозу не лише звичайний спосіб життя громадян, але і стан індустрії туризму. Продовжуючи цей контекст, проблема полягає в необхідності забезпечення безпеки в умовах військового конфлікту та відновлення індустрії туризму для забезпечення стійкого економічного розвитку країни.

Туристичні поїздки на певний період часу залишились просто замороженими, населення країни мігрувало за пошуком прихистку в різні країни світу, туристичні компанії сприяли в наданні послуг з евакуації. Але з плином часу галузь переформувувалась і почала розвиток згідно нового шляху.

2. Аналіз останніх публікацій за проблематикою невирішених раніше частин загальної проблеми.

Над питанням впливу війни на галузь туризму в Україні працюють чимало науковців, зокрема: Калініченко С. М., Колеснік Т. В. [1], Крибовець М. М., Булах К. В. [2], Машіка Г. В., П'ятка Н. С. [3] та інші.

У наукових роботах цих учених зосереджується увага на теоретичних аспектах даної проблематики, переважають статистичні дані, проведено порівняльні аналізи розвитку галузі в різні періоди часу, звертається увага на певні негативні моменти в розвитку туризму. Водночас питання відновлення індустрії туризму розкрито недостатньо, адже більшість публікацій ґрунтуються на інформації з масмедіа, а не з практичної точки зору.

3. Постановка завдання.

Посилаючись на вище згадані факти, метою дослідження даної статті є визначення особливостей процесу розвитку індустрії України в нових для неї умовах. Для досягнення поставленої мети, необхідно виконати завдання:

- визначити можливі наслідки військових подій для туристичної діяльності нашої держави;
- дослідити нові підходи у забезпеченні розвитку галузі та визначити ефективність їх використання.

4. Виклад основного матеріалу.

24 лютого 2022 року – цей день можна назвати датою великих змін в туристичній галузі. Багатостраждальна індустрія зіткнулась з новим випробовуванням, яке неможливо обминути. Після пандемії Covid-19, яка залишила негативний слід на розвитку галузі й досі ще є актуальним питанням на сьогоднішній день, здавалось гіршого не можна й вигадати. Але сьогодні, дивлячись на наслідки військових подій, ми розуміємо, наскільки пандемія була несуттєвою проблемою.

Слід зазначити, що безпека – це головне правило забезпечення роботи індустрії гостинності, без цієї умови неможлива організація туристичних подорожей та мандрівок. Однак, як бачимо, це правило було порушено у зв'язку з військовою агресією, адже подорожі неможливі під постійними обстрілами країни. Це навіть є страх на подорожуючих і звісно важко уявити собі туристичні поїздки, коли надворі лунають повітряні тривоги.

Ще одним фактором затримки розвитку галузі, є фінансова спроможність населення. Цей фактор визначає можливість витрат на різні види діяльності,

включаючи туризм. В умовах військового конфлікту, коли виникає потреба в збереженні коштів для надійного забезпечення основних потреб, фінансовий стан українців може значно погіршитись, що вплине на їхню здатність здійснювати туристичні подорожі. Адже кожна людина будує свої витрати на базові потреби, в які не входять подорожі. Показники спроможності населення значно скоротились під впливом безробіття та у зв'язку із зростанням цін.

Як показує статистика, кількість безробітних українців складає мільйони. Заступниця міністра економіки Тетяна Бережна зазначає: «Бойові дії тривають там, де були зайняті 10 мільйонів працівників. Щонайменше 5 мільйонів людей втратили роботу». Хоч, за даними Держслужби зайнятості, статус безробітних у січні-листопаді 2022 року отримали 544 тис. українців – на 16% менше, ніж за аналогічний період 2021 року [4]. Цей парадокс пояснюється тим, що немає перепису населення за останні роки; також виокремлюють людей, які втратили роботу, безробітних людей та офіційно зареєстрованих безробітних; є значна кількість неофіційних «безробітних», які держава не може прорахувати.

Ціни на прожиття ростуть, а от заробітна плата населення ні. Відповідно цінність споживчого кошика українця росте і доводиться відкладати витрати на послуги дозвілля чи необов'язкові покупки. Варто звернути увагу, що значна частина населення, особливо прифронтові зони, живе за рахунок гуманітарної допомоги з інших країн. Дехто живе за рахунок допомоги від рідних та знайомих; дехто надсилає кошти близьким з закордону, оскільки виїхали з України і там продовжують працювати. Багато моментів показує, що фінансовий стан населення став гіршим і звісно це відображається на економіці різних галузей країни.

Зокрема, громадяни відчувають нестачу коштів для покриття базових витрат, таких як харчування, житло, медичні послуги та освіта. В таких умовах туризм може сприйматися як розкішний вид діяльності, доступний лише обмеженому колу людей. Це може призвести до зменшення попиту на туристичні послуги та подорожі.

Наслідки всіх подій на певну галузь легко можна визначити за допомогою економічного аналізу. Як і всі інші, туризм отримав значний удар в плані фінансів, а це своєю чергою відображається на економіці країни, хоч частка туризму є незначною серед всіх інших галузей.

У березні 2023 року Державне агентство розвитку туризму підрахувало, скільки державний бюджет України недоотримав податків від туристичної галузі через війну. Згідно представлених даних, за минулий 2022 рік представники туристичної галузі України сплатили 1 млрд. 551 млн. 182 тис. грн податків, що менше на 31%, ніж у 2021 році, коли до бюджету надійшло 2 млрд. 231 млн. 860 тис. грн. На 35% зменшилися податки від діяльності туристичних операторів, які сплатили у держбюджет у 2022 році 167 млн. 858 тис. грн, тоді як у 2021 році ця цифра склала 259 млн. 5 тис. грн. Також зафіксовано спад на 27% від діяльності туристичних агентств, які сплатили до держбюджету минулого року 204 млн. 795 тис. грн податків, тоді, як у 2021 році від них у казну держави надійшло 279 млн. 265 тис. грн. [7]. В таблиці 1 ми можемо побачити більш детальну картину результатів сплати податків від різних складових туристичної галузі України.

На основі статистичних даних, ми можемо сказати, що туристична галузь втратила близько третини прибутку в порівнянні з результатами 2021 року. Частина турагенств припинили свою діяльність і відповідно на ринку стало менше засобів реалізації туристичних послуг. Найменші надходження було отримано з областей, які довгий період часу знаходилися/знаходяться в зоні військових дій.

Таблиця 1 Податкові надходження до державного бюджету України за 2021-2022 рр.

Джерело надходжень	Сума, тис. грн. 2021 р.	Сума, тис. грн. 2022 р.	Значення результатів 2022 р. у % в порівнянні з 2021 р.
Діяльність готелів і подібних засобів розміщення	1 170 591,02	898 381,44	-30,3%
Діяльність туристичних агентств	259 475,544	204 795,22	-26,7%
Діяльність туристичних операторів	226 944,151	167 858,10	-35,2%
Діяльність засобів розміщування на період відпустки та іншого тимчасового проживання	221 626,946	141 163,66	-57%
Діяльність інших засобів тимчасового розміщення	93 806,154	173 394	+45,9%

Джерело: Складено автором на основі [7].

Внутрішній туризм також отримав значні наслідки для нашої країни. Як бачимо, у 2022 році морські курорти стали недоступними для українських та іноземних туристів. Більшість із них перебувають під окупацією або поблизу зон бойових дій. Йдеться про Запорізьку, Херсонську та Миколаївську області. Не відкрився курортний сезон і на Одещині. Хоча раніше Західна Україна була відносно безпечною для туристів, сьогодні їх замало. Жоден із популярних курортів – Буковель, Трускавець, Східниця чи Шацькі озера – не має великого напливу туристів [2].

Не дивлячись на слабкі показники результату діяльності сфери, все ж індустрія гостинності працює та розвивається. Вона змогла знайти нові шляхи пошуку та реалізації товарів, послуг, щоб туристичні компанії продовжували працювати в Україні.

Влітку 2022 року розпочався туристичний сезон у світі і українці його не пропустили. Західна частина України віддалена від бойових дій, українці мають можливість працювати та продовжувати жити в звичному ритмі, хоч корективи вносять ракетні обстріли країни. Сюди переїхала значна частина населення із інших територій, яка тут проживає й до сьогоднішнього дня. Хтось знайшов роботу, а хтось зміг продовжити свою справу. Для більшості людей, можливість подорожувати є елементом психологічного перезавантаження, адже важко працювати 24/7 в складних умовах роботи без відпочинку.

Поки небо над Україною закрите для туристичних літаків, в українців з'явилась можливість подорожувати з сусідніх країн. Так почалася співпраця з туристичними компаніями сусідніх країн. Найбільш популярними країнами для вильотів є Польща, Угорщина, Молдова та Румунія, від яких можна розпочати подорож до будь-якого куточка світу. Хоч звісно найпопулярнішими напрямками серед українців є улюблені Туреччина та Єгипет.

Частина туристичних агентств розпочали співпрацю із польськими компаніями Foster Travel [8] та Rainbow Travel [9]. Перша із них пропонує весь можливий асортимент пакетних турів від усіх наявних туроператорів у Польщі. Rainbow пропонує як пакетні тури, так і авіаквитки, але в туристичних агентствах більше користуються саме пошуком вигідних авіаквитків.

В Foster Travel є зручна пошукова система для турів, також зручно надсилати всі пропозиції одразу до клієнта. Але система працює лише на польській мові і перекладати можливо за допомогою автоматичного перекладу від Google. Туристична компанія має зручні умови співпраці, а саме:

- турагенства мають можливість доступу до всієї системи пошуку турів з відображенням повної інформації про них;
- турист підписує договір та вносить оплату безпосередньо до туристичної компанії, а не через турагентство;
- після здійснення туру, туристичне агентство отримує винагороду.

Українські туроператори теж не залишились осторонь і розширили спектр своїх послуг. До прикладу, відомий український туроператор Join UP! запустив два варіанти подорожей: автобусні тури з Києва та регіонів і авіатури з найближчих аеропортів країн-сусідів. Поїхати на відпочинок автобусом можна до Болгарії, турецької Анталії, Чорногорії та Греції. З Кишинєва наявні літаки до Чорногорії, Греції, Єгипту та Туреччини. Восени до цього переліку додалися тури до Танзанії та ОАЕ вильотом із Польщі. До того ж, туроператор організовує трансфери до аеропортів вильоту виїздом зі Львова та можливими посадками з сусідніх областей.

Також було розширено політну програму з країн Прибалтики - українці, які зараз перебувають у Литві, Латвії чи Естонії, мають можливість вирушити у подорож до Туреччини, Єгипту чи Греції.

До того ж, Join UP! є не лише українським туроператором, а й міжнародним. Він зміг реалізуватись на ринку туристичних послуг Казахстану та пропонує тури вильотом з даної країни не лише для українців. З Казахстану туроператор пропонує тури до Єгипту, Туреччини, ОАЕ, Чорногорії та Шрі-Ланки [6].

Узагальнюючи представлену інформацію, можемо зазначити, що Join UP! як завжди показує можливість розвитку та активного руху вперед, незважаючи на обставини довкола. Він є одним з найактивніших туроператорів на ринку України після початку військових подій.

Європейські країни завжди користувались хорошим попитом серед українців. Незмінною частиною подорожей є автобусні тури. Близькість західних областей до кордону, можливість зручного виїзду прямо з України та вигідні ціни залишаються перевагою для українців. Улюблені міста Будапешт, Відень та Прага завжди в топі найвідвідуваніших міст. А з 2022 року у даний перелік додалися міста Італії та Нідерландів.

Щороку створюються нові програми турів з відвідуванням нових країн та міст. Наприклад, восени набули популярності тури до Румунії після виходу фільму «Венздей», зйомки якого проводились в замку Кантакузіно. Такі тури активно пропонує туроператор Adriatic Travel.

У зв'язку із перенесенням робочих місць в інші області чи навіть країни, ще більшого поширення набула робота онлайн. Хоч ця тенденція розвивається в різних країнах, але в Україні вона значно активізувалась із початком військових подій. Користуючись такою нагодою, мережа туристичних агентств «Поїхали з нами» розширила свою туристичну діяльність і запропонувала нові види роботи для менеджерів мережі з України. Дана компанія має представництва в Казахстані, Молдові та Узбекистані. На час військового стану мережа «Поїхали з нами» організувала віддалені відділи продажів у цих країнах та відповідно запрошує менеджерів на дистанційну роботу, що водночас покращує фінансову спроможність населення, надаючи можливість працювати та заробляти гроші [5].

Можемо сказати, що це є позитивним моментом для розвитку індустрії туризму. Адже менеджери туристичних агентств не залишають свої робочі місця, а продовжують займатись своєю улюбленою справою. І після війни галузь не залишиться без кваліфікованих працівників та навіть зможе надати нові знання для них. Своєю чергою, це також є плюсом для економіки нашої країни, завдяки отриманню надходжень з нових джерел компанія поповнює бюджет, покращуючи економічний стан держави.

5. Висновки та перспективи подальших досліджень в даному напрямку.

Проведені дослідження показали, що військовий стан має негативний вплив на усі галузі національної економіки, у т. ч й індустрію гостинності, обмежуючи розвиток та призводячи до зниження туристичної активності та доходів даної галузі. Незважаючи на складність ситуації, шанси на розвиток туризму в умовах війни не можна виключати повністю.

Проаналізувавши вище вказані проблеми розвитку галузі, можемо сказати, що для повернення індустрії туризму у звичний ритм роботи необхідно докласти багато комплексних зусиль, як зі сторони держави, так і зі сторони туристичних компаній. Останні з них, незважаючи на обставини, знаходять інноваційні шляхи розвитку і вже своїми стараннями показують хороші результати.

Author details (in English)

ISSUES OF SECURITY AND RECOVERY OF THE TOURISM INDUSTRY OF UKRAINE UNDER THE CONDITIONS OF MARITAL STATE

Liudmyla MALIUTA

e-mail: luda_mal@ukr.net
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7569-9982>

Iryna HALYTSKA

Ternopil Ivan Puluj National Technical University
56 Ruska str., Ternopil, 46001, Ukraine
e-mail: irahalytska@tntu.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6510-1724>

Yuliia SEVERINA

e-mail: seversnyjulia@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7445-2307>

Abstract. *The article examines the main factors affecting the current development of the tourism industry in Ukraine. Today's priority is the issue of security, because in modern conditions the entire territory of the country is not a safe place both for planning business activities and for living in the country. Of course, the frontline zones are the most dangerous. Nevertheless, there are areas where the majority of the population currently lives and, by working, supports the country's economy. The working conditions of Ukrainians, unemployment, and the issue of housing prices are also topical problems today. A large part of people lost their jobs for certain reasons, which in turn affects the financial capabilities of the population. From this arises the question of the prices of necessary things, because in connection with their growth, but not an increase in wages, the population has fewer opportunities for additional expenses, including recreation. Residents of Ukraine try to save as much as possible and save funds for living in difficult times. A large part of the population has lost their jobs, and the complexity of the census makes it impossible to accurately estimate the extent of the problem.*

The article describes a popular type of work - online. In connection with recent events, the company, in which all work is concentrated in one computer and does not require an office space, has switched to online mode and works remotely.

The decrease in tourist trips was also reflected in the activity of travel companies, in particular, the indicators of losses of companies since the beginning of the war are given. In contrast to these facts, the article presents examples that gave a positive impetus to the development of the hospitality industry. In particular, the creation of new working conditions for managers, thanks to which there is a good opportunity to work online. The desire of Ukrainians to travel the world has opened up new ways for travel opportunities. For example, the beginning of cooperation with foreign companies that provide an opportunity for our tourists to travel from other countries. Thanks to the good location, Ukrainians can easily go to neighboring countries on sightseeing tours in Europe, and it is also easy to get to the nearest operating airports for trips to distant countries.

Key words: *tourism industry, war, military aggression, tourism, travel agency, tour operator.*

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2023/23mlyuvs.pdf>

Funding

The authors received no direct funding for this research.

Citation information

Maliuta, L., Halytska, I. & Severina, Y. (2023) Issues of security and recovery of the tourism industry of Ukraine under the conditions of martial state. Socio-Economic Problems and the State (electronic journal), Vol. 29, no. 2, pp. 31-38. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2023/23mlyuvs.pdf>

Використана література:

1. Калініченко С. М., Колеснік Т. В. Туризм в умовах війни: стан і перспективи. Тези доповідей Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 2 листопада 2022 р.; Державний біотехнологічний ун-т. Харків, 2022. С. 14-17. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/14052/1/AKTUAL_NI_%20PROBLEMY_HOSTYNNOSTI_22-15-18.pdf
2. Крибовець М. М., Булах К. В. Особливості розвитку туризму в умовах військового стану. Proceedings of VI International Scientific and Practical Conference. Boston, USA, 2-4 March 2023. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/48408/1/PROGRESSIVE-RESEARCH-IN-THE-MODERN-WORLD-2-4.03.23.pdf#page=582>
3. Машіка Г. В., П'ятка Н. С. Особливості функціонування суб'єктів туристичної індустрії в умовах війни. Економіка та суспільство. 2022. № 44. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1833>
4. Мільйони українців втратили роботу через війну. Звідки вони беруть гроші на життя? URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/12/8/694732/>
5. Поїхали з нами. Офіційний сайт. URL: <https://www.poehalisnami.ua/ua>
6. Туроператор Join UP! пропонує нові туристичні продукти для українців та продовжує роботу в Європі. URL: <https://joinup.ua/uk/news/join-up-proponuye-novi-turistichni-produkti-dlya-ukrayintsiv-ta-prodovzhuye-robotu-v-yevropi/>
7. Податки від туристичної галузі за 2022 рік. URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/u-2022-roci-nadhodzhennya-do-derzhbyudzhetu-vid-turistichnoyi-galuzi-skorotilya-mayzhe-na-31>
8. Foster Travel. URL: <https://www.fostertravel.pl/>
9. Rainbow Travel. URL: <https://r.pl/>

References

1. Kalinichenko S. M., Kolesnik T. V. (2022) Tourism in the conditions of war: state and prospects. Theses of reports Interna. science and practice Internet Conf., November 2, State Biotechnological University Kharkiv, pp. 14-17. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/14052/1/AKTUAL_NI_%20PROBLEMY_HOSTYNNOSTI_22-15-18.pdf
2. Krybovets M. M., Bulak K. V. (2023) Peculiarities of tourism development under martial law. Proceedings of VI International Scientific and Practical Conference. Boston, USA, 2-4 March. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/48408/1/PROGRESSIVE-RESEARCH-IN-THE-MODERN-WORLD-2-4.03.23.pdf#page=582>
3. Mashika, Gh. V., P'jatka, N. S. (2022). Osoblyvosti funkcionuvannja sub'ektiv turystychnoji industriji v umovakh vijny [Peculiarities of the functioning of the subjects of the tourism industry in the conditions of war]. Ekonomika ta suspiljstvo, no. 44. URL: <http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1833>
4. Millions of Ukrainians lost their jobs because of the war. Where do they get money for living? URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/12/8/694732/>

5. They went with us. Official site. URL: <https://www.poehalisnami.ua/ua>
6. Tour operator Join UP! offers new tourist products for Ukrainians and continues work in Europe. URL: <https://joinup.ua/uk/news/join-up-proponuye-novi-turistichni-produkti-dlya-ukrayintsiv-ta-prodovzhuye-robotu-v-yevropi/>
7. In 2022, revenues to the state budget from the tourism industry decreased by almost 31%. URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/u-2022-roci-nadhodzhennya-do-derzhbyudzhetu-vid-turistichnoyi-galuzi-skorotilisya-mayzhe-na-31>
8. Foster Travel. URL: <https://www.fostertravel.pl/>
9. Rainbow Travel. URL: <https://r.pl/>

© 2023 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.
This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.
You are free to:
Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.
The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.
Under the following terms:
Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.
You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
No additional restrictions
You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Puluj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

